

ЗДРУЖЕНИЕ ЗА РАЗВОЈ НА
РОМСКАТА ЗАЕДНИЦА „СУМНАЛ“

КОМПЛЕТЕН ПАКЕТ ПРАВИЛНИЦИ, ПРОЦЕДУРИ И ОБРАСЦИ

за Еразмус+ и Европскиот солидарен корпус (ESC), волонтери,
внатрешно работење, мониторинг и евалуација, дисеминација и
видливост

Организација	Здружение за развој на ромската заедница „Сумнал“
Број на акт	3/2026
Датум на усвојување	12.09.2026 год.
Место	Скопје, Р.С. Македонија

Единствен интерен пакет за организациско и проектно работење на „Сумнал“, усогласен со програмските водичи за Erasmus+ 2026 и European Solidarity Corps 2026, со самостојни акти и практични обрасци.

СОДРЖИНА

- I. Општи одредби и начела
- II. Планирање, повик и селекција на учесници
- III. Селекција и ангажирање кадар
- IV. Потврдување, подготовка и откажување
- V. Управување со ризици, безбедност и заштита
- VI. Однесување, финансии и документација
- VII. Следење, учење и дисеминација
- VIII. Лични податоци, приговори и завршни одредби
- Прилози 1–13: практични обрасци

ОДЛУКА ЗА УСВОЈУВАЊЕ

Врз основа на Статутот на Здружението за развој на ромската заедница „Сумнал“, надлежниот орган на Здружението, на седницата одржана на 12.09.2026 година, го донесе следниот:

П РА В И Л Н И К

за Еразмус+ и Европскиот солидарен корпус (ESC), волонтери, внатрешно работење,
мониторинг и евалуација, дисеминација и видливост

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ И НАЧЕЛА

Член 1 – Предмет

Со овој Правилник се уредуваат планирањето и објавувањето повици, селекцијата и подготовката на учесници, волонтери, младински лидери, придружни лица, обучувачи и друг кадар, управувањето со ризици, однесувањето за време на активностите, следењето, известувањето и дисеминацијата на резултатите од проектите на Erasmus+ и Европскиот солидарен корпус (ESC) во кои „Сумнал“ учествува како координатор, корисник, партнер, организација со водечка, поддржувачка или домаќинска улога, односно како испраќачка/приемна организација.

Одредбите се применуваат соодветно на конкретната Erasmus+ или ESC акција, одобрениот проект, договорот за грант, важечкиот Quality Label кога е применливо, правилата на Националната агенција/Европската комисија и договорите со партнерите.

За активностите на ESC се применуваат и посебните одредби од овој пакет за Quality Label, улогите на организациите, селекцијата преку European Solidarity Corps Portal, договорот со волонтерот, условите за живеење и волонтирање, обуките, менторството, осигурувањето, финансиската поддршка и признавањето на учењето.

Ако правилата се разликуваат според акцијата, предност имаат важечкиот програмски водич, договорот за грант, условите на конкретната акција и инструкциите на надлежната Национална агенција/Европската комисија.

Член 2 – Цели

- транспарентен, правичен и документиран процес на селекција;
- еднакви можности и активно вклучување лица со помалку можности;
- квалитетна подготовка, безбедност и благосостојба на учесниците;
- одговорно користење на проектните средства и намалување на ризиците;
- јасни задачи на кадарот и отчетност;
- видливост, споделување и одржлива употреба на проектните резултати.

Член 3 – Основни начела

- еднаквост, достоинство, доброволност и недискриминација;
- инклузија и разумно приспособување според потребите;
- транспарентност, непристрасност и избегнување судир на интереси;
- заштита, здравје, безбедност и нулта толеранција за насилство и вознемирување;

- минимизација и доверливост на личните податоци;
- еколошка одржливост и одговорно намалување на влијанието врз животната средина;
- целисходна употреба на дигитални алатки, дигитална пристапност, приватност и безбедност;
- активно учество во демократскиот живот, граѓанска ангажираност, солидарност и почитување на заедничките вредности на ЕУ;
- значајно учество на младите и волонтерите во планирањето, подготовката, спроведувањето и следењето на активностите;
- почитување на правилата на програмата, партнерите и земјата домаќин.

Член 4 – Опфат на лицата

Правилникот ги опфаќа кандидатите и избраните учесници, резервните кандидати, родители/старатели на малолетни лица, младинските лидери, придружните лица, проектниот тим, обучувачите, експертите, волонтерите и другите лица ангажирани во активностите.

II. ПЛАНИРАЊЕ, ПОВИК И СЕЛЕКЦИЈА НА УЧЕСНИЦИ

Член 5 – План за селекција

Пред секоја селекција проектниот координатор подготвува краток план кој ги утврдува бројот и профилот на учесници, условите, критериумите и бодовите, роковите, составот на комисијата, мерките за инклузија, резервната листа и начинот на известување.

Член 6 – Јавен повик

Кога природата на проектот дозволува, „Сумнал“ објавува достапен јавен повик преку своите канали и партнерски мрежи. Повикот содржи најмалку: назив и краток опис на проектот, место и датуми, број и профил на учесници, услови, покриени трошоци, потребни документи, критериуми, рок и контакт.

Ако се користи насочено регрутирање поради специфична целна група, безбедност, итност или веќе дефинирана група во апликацијата, причината се внесува во записникот.

Член 6-а – Финансиска достапност и учество без бариери

„Сумнал“ не наплаќа котизација или надомест за учество во своите Erasmus+ и ESC активности. Кај ESC учеството секогаш е бесплатно за волонтерот. За Erasmus+ младински активности оваа интерна политика е построга од можноста за многу низок, оправдан и непрофитен придонес што ја допушта Програмскиот водич.

Во јавниот повик и пред потврдувањето писмено се наведуваат покриените трошоци, начинот и рокот за рефундација, потребните докази и евентуалните трошоци што не се покриваат. Финансиската состојба или можноста кандидатот однапред да финансира трошок не смее да

создаде неправична бариера; за лица со помалку можности се планира соодветна претходна исплата, директно плаќање или друга дозволена поддршка.

Член 7 – Подобност и пријава

Кандидатот мора да ги исполнува условите на конкретната акција и проект. Пријавата се поднесува на образец, во рок и со вистинити податоци. Се бараат само информации неопходни за селекција и безбедно учество.

За ESC волонтерски активности кандидатот мора да е регистриран на European Solidarity Corps Portal и да биде избран од базата на регистрирани млади лица. „Сумнал“ обезбедува помош при регистрација за млади со помалку можности кога е потребно.

Член 8 – Критериуми за селекција

- усогласеност со целната група и условите на проектот;
- мотивација и очекуван придонес;
- релевантност на искуството или потребата за учење;
- подготвеност за целосно учество во подготовка, мобилност и follow-up;
- план и способност за дисеминација;
- тимска работа, одговорност и комуникација;
- познавање на работниот јазик, само до нивото реално потребно;
- предност или дополнителна поддршка за лица со помалку можности, согласно целите на проектот;
- баланс и разновидност на групата, без дискриминација.

Член 9 – Бодирање

Комисијата користи однапред утврдена табела. Препорачан вкупен резултат е 100 бода: подобност 10, мотивација 25, релевантност/потреба 15, придонес и тимска работа 15, достапност и одговорност 15, дисеминација 10 и инклузија/разновидност 10. Критериумите може да се приспособат пред објавување на повикот.

За ESC не се бараат претходни квалификации, определено образовно ниво, специфично искуство или познавање јазик, освен ако потесен профил е објективно оправдан со природата на задачите или контекстот на проектот. Таквото оправдување се документира однапред и не смее да прикрива дискриминација или замена на работно место.

Минималниот праг по правило е 60 бода, освен ако повикот оправдано предвиди друг праг.

Член 10 – Комисија и судир на интереси

Селекцијата ја врши комисија од најмалку три лица, именувана од овластено лице. Членот кој има личен, семеен, професионален или друг интерес во однос на кандидат се иззема, а тоа се бележи во записникот.

Комисијата може да спроведе интервју или кратка групна задача, доколку тоа е наведено во повикот или се применува еднакво за сите кандидати во иста категорија.

Член 11 – Одлука и резервна листа

Комисијата составува ранг-листа, листа на избрани и резервни кандидати и записник со образложение. Кандидатите се известуваат индивидуално. Јавно се објавуваат само податоци што се неопходни и дозволени.

При откажување, се повикува следниот соодветен кандидат од резервната листа, водејќи сметка за профилот и балансот на групата.

Член 12 – Евиденција

Се чуваат повикот, пристигнатите пријави, бодовните листи, изјавите за судир на интереси, записникот, одлуката и известувањата согласно интерниот рок за чување и важечките обврски од проектот.

III. СЕЛЕКЦИЈА И АНГАЖИРАЊЕ КАДАР

Член 13 – Категории кадар

Кадар може да биде: проектен координатор, финансиско/административно лице, младински лидер, придружно лице, обучувач, фасилитатор, ментор, преведувач, лице за комуникации, лице за заштита и безбедност или друг профил потребен за проектот.

Член 14 – Критериуми за кадар

- релевантни квалификации и искуство;
- искуство со целната група и интеркултурна чувствителност;
- познавање на Еразмус+ и неформално образование, кога е релевантно;
- организациски, комуникациски и тимски способности;
- соодветно познавање на работниот јазик;
- достапност во подготовка, реализација, известување и дисеминација;
- способност за управување со ризици, конфликти и итни ситуации;
- почитување на заштитните политики, доверливоста и кодексот на однесување;
- разумност на надоместокот и отсуство на судир на интереси.

Член 15 – Постапка за избор на кадар

Кадарот се избира преку интерен или јавен повик, директен избор заснован на документирана стручност или предлог од партнер, зависно од проектот. За секој избор се подготвува образложение, опис на задачи и доказ за квалификации.

За работа со малолетни лица и ранливи групи може да се побараат дополнителни проверки или изјави, во рамки на законски дозволеното.

Член 16 – Одговорности на кадарот

- навремена и квалитетна реализација на задачите;
- чување документација и докази;
- безбедна и инклузивна средина;
- пријавување ризици и инциденти;
- финансиска дисциплина и спречување двојно финансирање;
- извештај, евалуација и дисеминација;
- професионално однесување и заштита на угледот на организацијата и програмата.

IV. ПОТВРДУВАЊЕ, ПОДГОТОВКА И ОТКАЖУВАЊЕ

Член 17 – Потврдување на учеството

Избраниот кандидат во дадениот рок потпишува потврда за учество и одговорност, доставува потребни документи и учествува во подготвителните средби. За малолетно лице е задолжителна согласност од родител/старател.

Непотврдувањето во рок може да се смета за откажување и местото да се понуди на резервен кандидат.

Член 18 – Подготовка

- програмска и образовна подготовка;
- интеркултурна и јазична подготовка;
- патни, сместувачки, финансиски и документарни информации;
- здравје, осигурување, безбедност, контакти и итни постапки;
- кодекс на однесување и заштита од насилство/вознемирување;
- дисеминација, видливост и признавање на резултатите од учење.

За ESC подготовката дополнително ги опфаќа ESC Info Kit, volunteering agreement, General Online Training на EU Academy, јазична поддршка/Online Language Support кога е применливо, Training and Evaluation Cycle, менторство, услови за живеење и работа, џепарлак, осигурување, визи/дозволи за престој и користење на Youthpass.

Член 19 – Откажување од оправдани причини

Учесникот веднаш писмено го известува координаторот и доставува образложение и, кога е разумно и дозволено, доказ. Како оправдани може да се земат предвид ненадејна болест или повреда, смртен или тежок семеен случај, службена/образовна пречка што не можела да се

предвиди, вонредна состојба, безбедносна закана, одбивање виза или друга околност надвор од разумна контрола.

Секој случај се оценува индивидуално, со почитување на приватноста и принципот на пропорционалност.

Член 20 – Неоправдано откажување и прекин на комуникација

Ако по потврдување учесник се откаже без навремено известување и без оправдана причина, не доставува документи, не присуствува на задолжителна подготовка или престане да комуницира, координаторот составува службена белешка и му овозможува да даде писмено изјаснување.

По разгледување на фактите, комисија може да изрече: писмено предупредување; евидентирање на ненадежноста при идна селекција во определен период; условно учество во иден проект; или друга пропорционална мерка. Не се изрекува автоматска трајна забрана.

Надомест на реално настанати и неповратни трошоци може да се бара само ако за тоа постои јасна правна и договорна основа, учесникот бил однапред информиран и мерката е пропорционална. Одлуката ја носи овластениот орган по индивидуално разгледување.

V. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ, БЕЗБЕДНОСТ И ЗАШТИТА

Член 21 – Циклус за управување со ризици

За секој проект се води регистар на ризици. Ризиците се идентификуваат, оценуваат според веројатност и влијание, се определуваат превентивни и резервни мерки, сопственик на ризикот и рок за следење. Регистарот се ажурира пред патување и по инцидент.

Член 22 – Минимални категории ризик

- откажување, недоволен број или несоодветен профил на учесници;
- патување, визи, доцнења, изгубени документи и сместување;
- здравје, алергии, терапија, ментално здравје и пристапност;
- безбедност, насилство, вознемирување, дискриминација и експлоатација;
- малолетници и други ранливи лица;
- финансиски грешки, измама, неприфатливи трошоци и двојно финансирање;
- партнерски, кадровски, програмски и комуникациски проблеми;
- заштита на лични податоци, фотографии и дигитална безбедност;
- екстремни временски услови, политички/безбедносни настани и виша сила;
- слаб квалитет, недоволна дисеминација или неостварени резултати.

Член 23 – Осигурување и итни контакти

Пред мобилноста „Сумнал“ проверува и документира дека секој учесник е осигурен за ризиците поврзани со активноста. Секој учесник добива итни контакти од испраќачката и

приемната/домаќинската организација, адреса на сместување, информации за полисата и основни постапки за помош и пријава на штета.

- кога е релевантно, патничко осигурување, вклучително оштетување или губење багаж;
- одговорност кон трети лица, а кога е соодветно и професионална/организациска одговорност;
- несреќа и сериозна болест, вклучително привремена или трајна неспособност;
- смрт, вклучително репатријација кај активности во странство.

За транснационални активности се проверува Европската картичка за здравствено осигурување (EHIC) кога лицето има право на неа. Кај ESC прекугранични активности корисникот обезбедува навремено внесување на точни податоци и запишување на секој учесник во задолжителната ESC осигурителна шема, која ја дополнува EHIC или обезбедува примарно покритие кога е применливо. За ESC активности во земјата се обезбедува лично осигурување со соодветно покритие ако тоа го бара националната рамка.

Медицинските и други чувствителни информации се прибираат само колку што е неопходно за безбедност и разумно приспособување и се споделуваат само со лица што треба да постапат.

Член 24 – Малолетни и ранливи учесници

За малолетни лица се обезбедуваат родителска согласност, соодветен број и профил на придружни лица, јасни правила за надзор, сместување, движење и комуникација, како и механизам за доверливо пријавување загриженост.

Кај Erasmus+ младински размени, групните лидери ги следат и поддржуваат учесниците, го обезбедуваат квалитетот на процесот на учење и придонесуваат за безбедна, почитувачка и недискриминаторска средина. Бројот и профилот на придружни лица се определуваат според возраста, потребите и проценката на ризик.

На секој учесник му се обезбедува средина што ги почитува физичкиот и емоционалниот интегритет, менталното здравје, достоинството и недискриминацијата.

Член 25 – Пријавување и постапување при инцидент

Секој инцидент или сериозна загриженост веднаш се пријавува на одговорното лице. Приоритет се непосредната безбедност и помошта; потоа документирањето, известувањето на партнерите/надлежните тела кога е потребно, заштитата на доверливоста и корективните мерки.

Не се ветува апсолутна тајност кога постои ризик по живот, здравје или безбедност или законска обврска за пријавување.

Сериозни инциденти, безбедносни настани, сомневања за злоупотреба, значајни промени или околности што можат да влијаат врз проектот или Quality Label се пријавуваат и до партнерите, осигурителот, Националната агенција/донаторот и надлежните органи во рок и на начин утврден со договорот, инструкциите и применливото право.

VI. ОДНЕСУВАЊЕ, ФИНАНСИИ И ДОКУМЕНТАЦИЈА

Член 26 – Кодекс на однесување

- почитување на сите учесници, тимот, домаќините и локалната заедница;
- активно и навремено учество во програмата;
- забрана на насилство, закани, говор на омраза, сексуално вознемирување, дискриминација и одмазда;
- почитување на правилата за алкохол, психоактивни супстанции, пушење и безбедност;
- одговорно користење фотографии, социјални мрежи и опрема;
- почитување на законите на земјата домаќин и разумните инструкции на одговорните лица.
- почитување професионални и лични граници, особено во работа со деца и ранливи лица, и забрана за сексуална експлоатација, придобивање и манипулирање на дете/младо лице заради злоупотреба, злоупотреба на моќ и непотребна приватна комуникација;
- почитување на дигиталната приватност, забрана за тајно снимање, споделување интимна/понижувачка содржина и објавување локација во реално време кога тоа создава ризик.

Член 27 – Повреда на правилата

Во зависност од тежината, итноста и повторувањето, може да следи разговор и корективна мерка, писмено предупредување, ограничување на активност, известување на родител/старател, партнер или надлежен орган, прекин на учеството и безбедно враќање. Се почитуваат правото на изјаснување и пропорционалноста, освен кога е неопходна итна заштитна мерка.

Член 28 – Финансиски и патни документи

Учесниците и кадарот се должни навремено да достават оригинални или валидни електронски патни и финансиски докази, потврди за учество и други документи барани со проектот. Не се дозволува лажно прикажување трошоци, двојно финансирање или користење средства спротивно на договорот.

Проектните записи, оригиналните докази, статистичките и другите документи се чуваат најмалку во рокот определен со договорот за грант. Кога договорот не утврдува поинаку, водичите предвидуваат можност за проверки до пет години по конечната исплата, односно до три години за грантови што не надминуваат 60.000 евра; подолг рок се применува ако го бара националното право или друг договор.

VII. СЛЕДЕЊЕ, УЧЕЊЕ И ДИСЕМИНАЦИЈА

Член 29 – Следење и признавање на учењето

Пред, за време и по активноста се следат учеството, квалитетот, безбедноста и резултатите од учење. Кога е применливо, се користат Youthpass, Europass или други соодветни инструменти за рефлексija и признавање.

Учесниците и волонтерите се вклучуваат во утврдувањето на сопствените потреби и резултати од учење, рефлексijата и документирањето на компетенциите. Youthpass се вградува од почетокот на активноста, а не само како завршна потврда.

Кога програмата или договорот го бара, учесникот го пополнува официјалниот participant report преку соодветната ЕУ алатка. За ESC, по финализирање на активноста и поднесување на participant report, учесникот има право на certificate of participation издаден преку ESC Portal.

Член 30 – План за дисеминација

За секој проект се подготвува план со целни групи, пораки, производи/резултати, канали, рокови, одговорни лица, индикатори и докази. Секоја јавна содржина ги почитува договорните барања за видливост и признавање на поддршката од Европската Унија.

Член 31 – Обврски на учесниците за дисеминација

Освен ако проектот предвидува поинаку, учесникот во рок од 30 дена по враќањето доставува краток извештај и учествува во најмалку една договорена активност за споделување: презентација, работилница, текст, видео/аудио содржина, објава, состанок со заедницата или менторска активност.

Обврската се приспособува на возраста, способностите, пристапноста и безбедноста. Јавна фотографија или лична приказна не е задолжителна без соодветна согласност.

Член 32 – Квалитет на комуникацијата

Содржините мора да бидат точни, достоинствени, недискриминаторски и да не откриваат чувствителни податоци. Пред објавување се обезбедува одобрение од одговорното лице. Се чуваат линкови, фотографии од активности, листи на присутни и други соодветни докази.

Член 32-а – Видливост на финансирањето и отворен пристап

Во сите комуникациски и дисеминациски материјали и активности јасно се признава поддршката на Европската Унија. Се користи амблемот на ЕУ и точната изјава „Funded by the European Union“ или „Co-funded by the European Union“, односно одобрениот превод, согласно договорот и важечките визуелни насоки. Кога се бара, се додава и пропишаната изјава за одрекување од одговорност. Логото на програмата не го заменува амблемот на ЕУ и изјавата за финансирање.

Едукативните ресурси и алатки создадени со Erasmus+ средства се објавуваат бесплатно, во лесно достапен и по можност уредлив дигитален формат, под отворена лиценца што дозволува користење, повторна употреба, приспособување и споделување. Ограничувања на лиценцата се дозволени само ако и понатаму ги овозможуваат овие права и се соодветни на природата на материјалот. Авторските права и согласностите на трети лица се почитуваат.

Резултатите се објавуваат и на задолжителните програмски платформи или алатки кога тоа го бара конкретната акција или договорот за грант.

VIII. ЛИЧНИ ПОДАТОЦИ, ПРИГОВОРИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 33 – Лични податоци

„Сумнал“ обработува лични податоци само за определени и легитимни цели поврзани со селекцијата, реализацијата, безбедноста, финансиското оправдување, известувањето и дисеминацијата, со соодветна правна основа и ограничен пристап.

Кандидатите добиваат известување за обработката, роковите на чување, корисниците на податоците и начинот на остварување на нивните права. Согласноста за фотографии и јавни приказни, кога се користи како основа, е посебна, конкретна и може да се повлече за идно користење.

Член 34 – Приговор

Кандидат може да поднесе образложен приговор во рок од пет работни дена од приемот на известувањето, освен ако повикот предвидува друг разумен рок. Приговорот го разгледува лице или тело кое не учествувало директно во спорната оценка, кога тоа е возможно. Одговор се доставува во рок од десет работни дена.

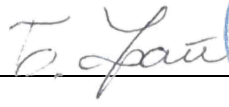
Член 35 – Толкување и усогласување

За прашања што не се уредени со овој Правилник се применуваат Статутот и другите акти на „Сумнал“, условите на конкретниот проект и важечките правила. Ако некоја одредба е во спротивност со задолжително правило од договорот за грант или важечко право, се применува задолжителното правило, а Правилникот се усогласува при првата можност.

За ESC активностите важечкиот Quality Label и обврските што произлегуваат од улогата на организацијата се составен дел од рамката за усогласеност. „Сумнал“ ја известува надлежната Национална агенција за организациски промени што треба да се одразат во Quality Label.

Член 36 – Влегување во сила

Овој Правилник влегува во сила со денот на неговото усвојување. За тековни селекции се применува ако не ги нарушува веќе објавените услови или стекнатите права.

Број: 3/2026	Претседател
Датум: 12.09.2026 год.	Фатма Бајрам Аземовска
Место: Скопје, Р.С. Македонија	Потпис и печат

ПРИЛОГ 1

ПРИЈАВЕН ФОРМУЛАР ЗА УЧЕСНИК

Да се приспособи на конкретниот проект и да не се бараат непотребни лични податоци.

Назив на проектот: _____

Име и презиме: _____

Датум на раѓање / возраст: _____

Место на живеење: _____

Телефон: _____

Е-пошта: _____

Организација/училиште/факултет (ако е применливо):

Мотивација и придонес

Зошто сакате да учествувате и што очекувате да научите?

Како темата е поврзана со вашето искуство, потреби или идни планови?

Како ќе придонесете за групата?

Како ќе го споделите наученото по завршувањето?

Достапност и поддршка

Можам да учествувам на сите подготвителни, мобилни и последователни активности: ☐ Да ☐ Не

Дали ви е потребна поддршка или разумно приспособување за еднакво и безбедно учество? ☐
Да ☐ Не

Ако сакате, опишете ја потребната поддршка (ова нема негативно да влијае на селекцијата):

Со потпис потврдувам дека информациите се точни и дека сум запознаен/а со повикот и известувањето за приватност.

Датум: _____ Потпис: _____

ПРИЛОГ 2

ТАБЕЛА ЗА ОЦЕНУВАЊЕ НА КАНДИДАТИ

Проект: _____

Кандидат: _____

Оценувач: _____

Критериум	Макс.	Бодови	Кратко образложение
Подобност и целна група	10		
Мотивација и цели за учење	25		
Релевантност на искуство/потреба	15		
Придонес и тимска работа	15		
Достапност, одговорност и комуникација	15		
План за дисеминација	10		
Инклузија и разновидност согласно целите	10		

ВКУПНО: _____ / 100 Праг: _____ Резултат: ☐ избран/а ☐ резерва ☐ неизбран/а

Потпис на оценувачот: _____

ПРИЛОГ 3

ЗАПИСНИК И ОДЛУКА НА КОМИСИЈАТА ЗА СЕЛЕКЦИЈА

Проект/активност:

Датум и место:

Објавен повик и рок:

Број на пристигнати пријави:

Број на подобни пријави:

Состав на комисијата

бр.	Име и презиме	Улога	Изјава за судир на интереси

Членовите изјавуваат дека ќе постапуваат непристрасно и доверливо и дека секој можен судир на интереси е пријавен и соодветно решен.

Ранг-листа

бр.	Кандидат/шифра	Бодови	Статус	Забелешка

бр.	Кандидат/шифра	Бодови	Статус	Забелешка

Одлука и образложение

Прилози кон записникот: повик, пријави, бодовни листи, докази за известување и други релевантни документи.

Потписи на членовите на комисијата: _____

ПРИЛОГ 4

ИЗЈАВА ЗА ПОТВРДУВАЊЕ НА УЧЕСТВО И ОДГОВОРНОСТ

Име и презиме: _____

Проект/активност: _____

Место и период: _____

Со ова изјавувам дека:

- доброволно го потврдувам учеството и ќе бидам достапен/а во сите договорени фази;
- ќе ги доставам документите во рок и веднаш ќе известам за промена;
- ќе присуствувам на подготовките и ќе го почитувам кодексот на однесување;
- ќе ги чувам патните и финансиските докази;
- веднаш ќе пријавам ризик, инцидент или потреба од поддршка;
- по враќањето ќе доставам извештај и ќе реализирам договорена дисеминација;
- разбираам дека неоправдано откажување ќе се разгледува според Правилникот, со право да дадам образложение;
- сум добил/а информации за покриените трошоци, осигурувањето, личните податоци и контактите за помош.
- не ми се наплаќа котизација или надомест за учество од „Сумнал“, а начинот и рокот за рефундација/директно покривање на трошоците ми се објаснети;
- кога сум ESC волонтер, пред поаѓање ќе го потпишам официјалниот volunteering agreement и ќе ги добијам договорените сместување, храна/додаток за храна, локален превоз, џепарлак, осигурување, обуки и менторска поддршка.

Дисеминациска обврска што ја преземам:

Датум: _____

Потпис на учесникот:

Потпис на претставник на „Сумнал“:

ПРИЛОГ 5

СОГЛАСНОСТ ОД РОДИТЕЛ/СТАРАТЕЛ ЗА МАЛОЛЕТЕН УЧЕСНИК

Име и презиме на родител/старател: _____

Својство/однос со детето: _____

Контакт телефон и е-пошта: _____

Име и презиме на малолетниот учесник:

Датум на раѓање: _____

Проект, место и период: _____

Изјавувам дека сум информиран/а за целта, програмата, патувањето, сместувањето, надзорот, правилата, осигурувањето, ризиците и итните контакти и давам согласност малолетниот учесник да учествува.

- Овластувам одговорното лице да преземе разумни итни мерки за заштита и медицинска помош, кога не може навремено да ме контактира.
- Ќе доставам точни информации неопходни за здравје, безбедност и поддршка.
- Разбирам дека оваа согласност не ги заменува документите или овластувањата за патување што ги бараат надлежните органи.

Посебни инструкции/ограничувања:

Датум: _____

Потпис на родител/старател:

Потпис на малолетен учесник (соодветно на возраста):

ПРИЛОГ 6

КОДЕКС НА ОДНЕСУВАЊЕ

Секој учесник и член на кадарот се обврзува да:

- го почитува достоинството, различноста, приватноста и личните граници на другите;
- учествува активно, навремено и одговорно;
- не врши насилство, малтретирање, сексуално вознемирување, дискриминација, говор на омраза или одмазда;
- не поседува или користи незаконски супстанции и ги почитува правилата за алкохол и пушење;
- не напушта активност/сместување спротивно на договорените безбедносни правила;
- не објавува туѓи фотографии, снимки или лични приказни без дозвола;
- ги почитува имотот, локалните закони, културата и инструкциите на одговорните лица;
- пријави загриженост или инцидент без страв од одмазда.
- не злоупотребува позиција на моќ, не воспоставува несоодветни интимни/сексуални односи и не применува придобивање и манипулирање на дете/младо лице заради злоупотреба, експлоатација или манипулација;
- ги почитува договорените правила за дигитална комуникација, приватност, снимање и контакт со малолетни/ранливи лица.

Мерки при прекршување: поддржувачки разговор, предупредување, корективна мерка, ограничување или прекин на учеството, известување на родител/партнер/надлежен орган и безбедно враќање, зависно од случајот.

Име и презиме: _____

Датум: _____

Потпис: _____

ПРИЛОГ 7

ДОВЕРЛИВ ФОРМУЛАР ЗА ЗДРАВЈЕ, ПРИСТАПНОСТ И БЕЗБЕДНОСТ

Да го обработува само овластено лице; да се бара само неопходното.

Учесник: _____

Проект/период: _____

Итен контакт – име и однос:

Итен контакт – телефон:

Алергии или ризик од тешка реакција:

Терапија/лекови важни за итно постапување:

Состојба што може да бара поддршка или приспособување:

Исхрана, мобилност, сензорни или комуникациски потреби:

Поддршка поврзана со ментално здравје или благосостојба:

Други информации неопходни за безбедно учество:

Согласен/на сум овие информации да се користат само за подготовка, разумно приспособување, безбедност и итно постапување и да се споделат само со лица што мора да знаат.

Датум и потпис: _____

ПРИЛОГ 8

РЕГИСТАР И ПЛАН ЗА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

Проект: _____

Одговорно лице: _____

Датум на ажурирање: _____

бр.	Ризик	Верој. 1–5	Влиј. 1–5	Превенција	Резервна мерка	Одговорен	Рок/статус

Оценка: веројатност × влијание. Препорачано: 1–4 ниско, 5–9 средно, 10–16 високо, 17–25 критично. Организацијата може да утврди поинакви прагови.

Контролна листа пред мобилност

- ☐ учесници и резерви потврдени;
- ☐ документи, визи и патување проверени;
- ☐ осигурување и итни контакти обезбедени;
- ☐ здравствени/пристапни потреби разгледани;
- ☐ родителски согласности и надзор за малолетни;
- ☐ сместување и локален транспорт проверени;
- ☐ кодекс, заштита и процедура за инцидент објаснети;
- ☐ контакт со партнерот и резервен план потврдени;
- ☐ финансиски правила и докази објаснети;
- ☐ дисеминација и видливост договорени.

Дополнителна ESC контролна листа, кога е применливо:

- ☐ сите организации имаат важечки Quality Label за соодветната улога;

- ☐ учесникот е регистриран и избран преку ESC Portal;
- ☐ потпишан е официјалниот volunteering agreement;
- ☐ проверени се 30–38 часа неделно, задачи со јасна солидарна и образовна вредност и избегнување замена на работно место;
- ☐ обезбедени се сместување, храна/додаток за храна, локален превоз, џепарлак и осигурување;
- ☐ определени се супервизор и ментор, а по потреба засилено менторство;
- ☐ договорени се Info Kit, EU Academy/General Online Training, OLS и Training and Evaluation Cycle.

ПРИЛОГ 9

ФОРМУЛАР ЗА ПРИЈАВА И ЕВИДЕНЦИЈА НА ИНЦИДЕНТ

Да не се внесуваат непотребни чувствителни детали; при итност прво се обезбедува помош.

Проект/активност: _____

Датум, време и место: _____

Лице што пријавува и контакт: _____

Лица непосредно вклучени (само неопходно):

Краток фактички опис на случувањето:

Непосредни мерки и обезбедена помош:

Кого и кога го известивме:

Проценка на тековниот ризик и потребна заштита:

Следни активности, одговорно лице и рок:

Затворање на случајот и научени лекции:

Составил/а: _____

Проверил/а: _____

Датум на затворање:

ПРИЛОГ 10

ПЛАН ЗА ДИСЕМИНАЦИЈА И ВИДЛИВОСТ

Проект: _____

Период: _____

Координатор за комуникации: _____

Цел	Целна група	Порака/ резултат	Канал/ активност	Одговорен	Рок	Индикатор	Доказ/ линк

Контрола пред објавување

- ☐ точни податоци и одобрена содржина
- ☐ употребени се амблемот на ЕУ и точната изјава за финансирање/кофинансирање
- ☐ додадена е задолжителната изјава за одрекување од одговорност, кога е применливо
- ☐ едукативните ресурси се објавени под соодветна отворена лиценца, кога се создадени со Erasmus+ средства
- ☐ согласности за фотографии/приказни
- ☐ нема чувствителни или стигматизирачки податоци
- ☐ пристапен јазик/формат каде што е можно
- ☐ зачуван доказ за реализација

ПРИЛОГ 11

ИЗВЕШТАЈ НА УЧЕСНИК ПО МОБИЛНОСТ/АКТИВНОСТ

Име и презиме: _____

Проект и активност: _____

Место и период: _____

Кои беа главните активности? _____

Кои знаења, вештини и ставови ги развивте? _____

Кој момент или метод беше најкорисен и зошто? _____

Со какви предизвици се соочивте и како беа решени? _____

Како ќе го примените наученото? _____

Која дисеминациска активност ја реализиравте или планирате? Наведете датум, публика и доказ/линк. _____

Предлози за подобрување и друга повратна информација: _____

Дали имаше безбедносна или заштитна загриженост што не е веќе пријавена? ☐ Не ☐ Да – сакам доверлив разговор со: _____

Датум: _____

Потпис: _____

Кога е применливо, официјалниот participant report е поднесен преку програмската ЕУ алатка:

☐ Да ☐ Не ☐ Не е применливо

ПРИЛОГ 12

ОБРАЗЕЦ ЗА СЕЛЕКЦИЈА И АНГАЖИРАЊЕ КАДАР

Проект/активност: _____

Позиција и краток опис на задачи: _____

Кандидат: _____

Начин на избор: ☐ јавен повик ☐ интерен повик ☐ директен документиран избор ☐ предлог од партнер _____

Критериум	Макс.	Бодови	Доказ/образложение
Стручност и релевантно искуство	25		
Работа со целната група и инклузија	20		
Организациски и комуникациски вештини	15		
Јазични/дигитални компетенции	10		
Достапност во сите фази	10		
Заштита, безбедност и управување со ризици	10		
Вредност за пари/услови на ангажман	10		

ВКУПНО: _____ / 100 Препорака: ☐ се избира ☐ резервен/а ☐ не се избира

Проверки и договорени обврски

- ☐ биографија/докази проверени
- ☐ судир на интереси проверен
- ☐ опис на задачи и рокови договорени
- ☐ надоместок и финансиски услови одобрени
- ☐ кодекс и заштитни правила прифатени
- ☐ извештај и дисеминација договорени

Оценувачи/потписи:

ПРИЛОГ 13

ИЗВЕСТУВАЊЕ И ИЗБОР ЗА ФОТОГРАФИИ, ВИДЕО И ЛИЧНА ПРИКАЗНА

„Сумнал“ ќе објасни кои содржини се создаваат, каде ќе се објавуваат, колку долго ќе се користат, кој може да ги види и како може да се повлече согласноста за идно користење. Одбивањето не смее неоправдано да го оневозможи учеството.

Име и презиме: _____

Проект/активност: _____

Мој избор (означете посебно):

- ☐ Се согласувам / ☐ Не се согласувам да бидам фотографиран/а за интерна проектна документација.
- ☐ Се согласувам / ☐ Не се согласувам фотографии да се објават на веб-страница и социјални мрежи на „Сумнал“ и проектните партнери.
- ☐ Се согласувам / ☐ Не се согласувам да учествувам во видео/аудио содржина.
- ☐ Се согласувам / ☐ Не се согласувам моето име да биде наведено со содржината.
- ☐ Се согласувам / ☐ Не се согласувам да се објави моја лична изјава/приказна по мое претходно одобрување.

Можам да ја повлечам согласноста за идно користење преку контактот наведен во известувањето. Повлекувањето не влијае на законитоста на веќе извршената обработка и можеби не може целосно да ги отстрани материјалите што други лица веќе ги презеле или споделиле.

Датум: _____

Потпис на учесник: _____

Потпис на родител/старател ако е потребно: _____

УПАТСТВО ЗА КОРИСТЕЊЕ НА ПАКЕТОТ

- Пред секој повик приспособете ги условите, бодовите и роковите на конкретната Erasmus+ или ESC акција; за ESC користете го Portal-от и посебните правила за бесплатно и недискриминаторско учество.
- Не барајте медицински, етнички или други чувствителни податоци во основната пријава, освен ако се неопходни и постои соодветна основа и заштита.
- Чувајте ја целата селекциска трага: повик, пријави, бодови, записник, одлука и известувања.
- За малолетни учесници проверете ги и националните правила за патување, овластување и заштита.
- Пред усвојување, актот треба да се провери според Статутот на „Сумнал“, конкретните договори за грант и применливото национално право.

Референтна рамка

Пакетот е усогласен на практично ниво со приоритетите и принципите на Erasmus+ и ESC за инклузија и разновидност, безбедност и заштита, квалитетна селекција и подготовка, бесплатно и достапно учество, признавање на учењето и споделување на резултатите. За секој проект се користат важечката верзија на соодветниот Програмски водич, Quality Standards, договорот за грант и инструкциите на Националната агенција.

- Erasmus+ Programme Guide 2026 – European Commission: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sites/default/files/2025-11/programme-guide-2026_en.pdf
- European Solidarity Corps Guide 2026 – European Commission, особено Principles and Quality Standards, Volunteering Projects, Quality and Support Measures и Visibility of Union Funding.
- Erasmus Youth Quality Standards – задолжителни за Erasmus+ младински мобилности според Програмскиот водич 2026.
- Важечки договор за грант, Quality Label, визуелни насоки и инструкции на надлежната Национална агенција.
- Erasmus+ – Important features: protection, health and safety of participants: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/programme-guide/part-a/important-features>
- Erasmus+ Youth Quality Standards, наведени во правилата за младински размени и мобилности: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/programme-guide/part-b/key-action-1/youth-exchanges>

Напомена: Овој пакет е интерен организациски модел, а не правно мислење. Пред формално усвојување се препорачува проверка од правно лице и лице за заштита на лични податоци, особено за финансиска одговорност, рокови на чување, малолетници и меѓународно споделување податоци.

ЗДРУЖЕНИЕ ЗА РАЗВОЈ НА
РОМСКАТА ЗАЕДНИЦА „СУМНАЛ“

ПАКЕТ ВНАТРЕШНИ ПРАВИЛНИЦИ И ПРОЦЕДУРИ

Локални и ESC волонтери • Внатрешно работење • Мониторинг и
евалуација • Дисеминација и видливост

Службен пакет со практични обрасци за организациското и проектното работење.

СОДРЖИНА

- Акт 1 – Правилник и процедура за избор, ангажирање и управување со локални и ESC волонтери
- Акт 2 – Правилник за внатрешно работење
- Акт 3 – Процедура за мониторинг и евалуација
- Акт 4 – Процедура за дисеминација, комуникација и видливост
- Обрасци 1–10

Секој акт е самостојна целина и може да се усвои со посебна одлука. Полињата за број, датум и надлежен орган се пополнуваат при усвојувањето.

ПРАВИЛНИК И ПРОЦЕДУРА

за избор, ангажирање и управување со локални и ESC волонтери

Организација	Здружение за развој на ромската заедница „Сумнал“
Број на акт	3/2026
Датум на усвојување	12.09.2026 год.
Место	Скопје, Р.С. Македонија

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1 – Предмет

Со овој акт се уредуваат планирањето на волонтерските позиции, повикот, селекцијата, воведувањето, ангажирањето, менторството, евиденцијата, заштитата, оценувањето и престанокот на локален волонтерски ангажман и на волонтерски активности во рамките на Европскиот солидарен корпус (ESC). За ESC се применуваат и задолжителните принципи, стандарди, улоги и мерки за поддршка од важечкиот European Solidarity Corps Guide, Quality Label и договорот за грант.

Член 2 – Начела

- доброволност и јасно разграничување од работен однос;
- еднакви можности, инклузија и недискриминација;
- транспарентна и документирана селекција;
- безбедност, достоинство и заштита од вознемирување;
- задачи со јавен/заеднички интерес и можност за учење;
- почитување на важечкото право, особено кога е потребен волонтерски договор.
- највисоки етички стандарди, солидарност, човеково достоинство, човекови права и заеднички вредности на ЕУ;
- за ESC: бесплатно учество, квалитетни и инклузивни активности, јасна образовна вредност и признавање на учењето;
- за ESC: избегнување замена на работно место, практиканство или рутински задачи со ниско влијание врз учењето.

Член 3 – Забрани

Волонтер не се користи за прикривање работен однос, трајно заменување редовно вработен кадар или вршење задачи за кои нема потребна возраст, квалификација, обука или надзор.

Член 3-а – Посебни предуслови за ESC

Во ESC активност може да се вклучи само организација со важечки Quality Label за улогата што ја извршува. За аплицирање за средства е потребен важечки Quality Label за водечка организација, согласно програмските правила. „Сумнал“ постапува само во рамките на одобрените улоги, локации и стандардни активности.

ESC проектот се спроведува низ планирање, подготовка, реализација и следење. Младите и партнерските организации се вклучуваат активно во сите фази. Домаќинската улога го опфаќа развојот на програмата, задачите, насочувањето и поддршката; поддржувачката улога ги опфаќа подготовката пред поаѓање, посредувањето и поддршката при враќање; водечката организација ја носи целокупната договорна, финансиска и административна одговорност.

Сите ESC волонтери се регистрираат и се избираат преку European Solidarity Corps Portal. Се користи официјалниот volunteering agreement на Европската комисија и учеството е бесплатно за волонтерот.

II. ПЛАНИРАЊЕ И СЕЛЕКЦИЈА

Член 4 – Опис на волонтерска позиција

- цел и очекуван придонес;
- конкретни задачи и граници на улогата;
- место, период и очекувани часови;
- потребни компетенции и услови;
- ментор и начин на надзор;
- обука, трошоци, осигурување и друга поддршка;
- ризици, заштитни мерки и очекувани резултати од учење.
- за ESC: солидарна и општествено корисна цел, јасни задачи со квалитетна образовна вредност, неделен распоред од најмалку 30 и најмногу 38 часа и простор за идеи, креативност и искуство на волонтерот;
- за ESC: сместување, храна или додаток за храна, локален превоз, џепарлак, патување, осигурување, јазична поддршка, обуки, супервизија и менторство.

Член 5 – Повик

Повикот по правило се објавува јавно и достапно. Насочено регрутирање е дозволено кога тоа произлегува од целната група или итна/специфична потреба, со писмено образложение.

ESC можностите се објавуваат и кандидатите се пребаруваат/совпаѓаат преку European Solidarity Corps Portal. Описот мора точно да ги прикаже задачите, условите за живеење и работа, поддршката, местото, периодот и профилот, без скриени трошоци.

Член 6 – Критериуми

- исполнување на условите и соодветност за задачите;
- мотивација и разбирање на улогата;
- одговорност, достапност и комуникација;
- релевантни способности или потенцијал за учење;
- почитување на вредностите на „Сумнал“;
- инклузија, разновидност и локална вклученост.

Кај ESC селекцијата е фер, транспарентна и објективна, без оглед на пол, етничка припадност, вера, сексуална ориентација, политичко мислење или попреченост. Не се бараат претходни квалификации, образовно ниво, специфично искуство или јазично знаење, освен ако потесен профил е оправдан со природата на задачите или проектниот контекст.

Член 7 – Комисија и одлука

Кога има повеќе кандидати, изборот го врши најмалку тричлена комисија со бодовна листа и записник. Судир на интереси се пријавува и засегнатиот член се иззема. Се утврдуваат избрани и резервни кандидати.

Член 8 – Проверки

За задачи со деца, ранливи лица, финансии, возење, чувствителни податоци или друг повисок ризик се спроведуваат сите проверки што ги бара применливото национално право и проценката на ризик, а може да се побараат и пропорционални референци. Проверките се завршуваат пред лицето да добие самостоен пристап до ранлива група, финансии, возило или чувствителни податоци.

III. АНГАЖИРАЊЕ И УПРАВУВАЊЕ

Член 9 – Писмено уредување

Пред почеток, локалниот волонтерски однос се уредува со соодветен договор или изјава. Пред поаѓање, секој ESC волонтер задолжително го потпишува официјалниот volunteering agreement од Европската комисија, кој ги содржи најмалку правата и обврските на страните, траењето и местото, задачите, условите за осигурување, финансискиот придонес од ESC и применливите проверки/одобренија. Меѓу ESC партнерите се препорачува посебен писмен договор за улогите, задачите, распределбата на грантот, плаќањата и решавањето спорови.

Член 10 – Воведна обука

- мисија, вредности и структура на „Сумнал“;
- опис и граници на задачите;
- кодекс, заштита и пријавување инциденти;
- доверливост и лични податоци;
- безбедност и здравје при работа;
- евиденција, комуникација и известување.
- за ESC: Info Kit и „What to expect from the European Solidarity Corps“;
- за ESC: General Online Training на EU Academy, јазична подготовка/OLS, Training and Evaluation Cycle и pre-departure training кога се применливи;
- за ESC: volunteering agreement, работни часови, задачи, сместување, храна, локален превоз, џепарлак, патување, EHIC/осигурување, виза/дозвола за престој и кризно постапување.

Член 11 – Менторство

Секој волонтер има определено лице за супервизија на задачите и пристап до менторска поддршка. Кај ESC, менторот обезбедува лична поддршка и рефлексивност за учењето, благосостојбата, интеграцијата и практичните прашања; по можност не е исто лице што непосредно ја оценува работата. За млад волонтер со помалку можности се планира засилено менторство кога обичната поддршка не е доволна.

Член 12 – Права на волонтерот

- јасни и безбедни задачи;
- почит, еднаков третман и разумно приспособување;
- обука, надзор и навремени информации;
- договорен надомест на оправдани трошоци, кога е предвиден;
- доверлив механизам за поплака без одмазда;
- потврда и признавање на придонесот.
- за ESC: учество без котизација или друг трошок што го плаќа волонтерот; волонтирањето е неплатена активност од 30–38 часа неделно со јасни задачи што не заменуваат платено работно место или практиканство;
- за ESC: соодветно сместување и здрави оброци или додаток за храна, вклучително во период на одмор, достапен локален превоз и редовно исплатен џепарлак на неделна или месечна основа;
- за ESC: покриени/договорени патни трошоци, поддршка за виза и дозвола за престој, EHIC и задолжително осигурување, јазична поддршка, целосен Training and Evaluation Cycle и менторство;
- за ESC: поддршка за Youthpass/Europass, participant report, certificate of participation и реинтеграција по враќање.

Член 13 – Обврски на волонтерот

- совесно и навремено извршување на задачите;
- почитување на кодексот, процедурите и инструкциите;
- чување доверливост и заштита на податоци;
- пријавување ризици, инциденти и отсуства;
- точна евиденција на часови и активности;
- одговорно користење на опрема и средства.
- за ESC: редовно учество во договорените обуки и Training and Evaluation Cycle, соработка со менторот и рефлексija за учењето;
- за ESC: поднесување на официјалниот participant report и придонес во Youthpass и договореното споделување на резултатите, без задолжително јавно откривање лични податоци или приказна.

Член 14 – Евиденција и оценување

Менторот/супервизорот води евиденција на присуство, неделни часови, задачи, обуки, поддршка, трошоци и резултати од учење. Кај ESC се следат усогласеноста со 30–38 часа неделно, квалитетот на задачите и животните услови, учеството во Training and Evaluation Cycle, менторските средби, Youthpass и participant report. Најмалку на крајот се спроведува взаемна евалуација.

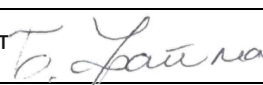
Член 15 – Престанок

Ангажманот престанува со истек, спогодба, повлекување, завршување на задачата или образложена одлука поради сериозно/повторено прекршување, безбедносен ризик или неможност за реализација. Кога е можно, се обезбедуваат разговор, право на изјаснување и уредно примопредавање.

Кај ESC престанок или предвремено прекинување се координира со другите организации, Националната агенција и осигурителот кога е потребно, со приоритет на безбедноста, достоинството, сместувањето, патувањето и непрекинатата поддршка на волонтерот.

Член 16 – Завршни одредби

Актот влегува во сила со денот на усвојување и се применува за нови ангажмани, а за тековни доколку не ги нарушува веќе договорените права. За ESC секогаш се применуваат важечкиот European Solidarity Corps Guide, Quality Label, договорот за грант, официјалниот volunteering agreement и инструкциите на Националната агенција.

Број: 03/2026	Претседател
Датум: 12.09.2026	Фатма Бајрам Аземовска
Место: Скопје, Р.С.Македонија	Потпис и печат

ПРАВИЛНИК ЗА ВНАТРЕШНО РАБОТЕЊЕ

организација, одговорности, документација и интегритет

Организација	Здружение за развој на ромската заедница „Сумнал“
Број на акт	3/2026
Датум на усвојување	12.09.2026 год.
Место	Скопје, Р.С. Македонија

I. ОРГАНИЗАЦИЈА И ОДГОВОРНОСТ

Член 1 – Предмет

Правилникот ги утврдува основните правила за управување, распределба на задачи, одлучување, комуникација, документација, финансиска дисциплина, заштита, интегритет и отчетност во „Сумнал“. Статутот и задолжителното право имаат предност.

Член 2 – Организациски начела

- законитост, отчетност и трага на одлучување;
- поделба на функции и контрола според реалниот капацитет;
- економично и наменско користење ресурси;
- инклузија, достоинство и нулта толеранција за злоупотреба;
- доверливост, заштита на податоци и безбедност;
- навремена внатрешна и надворешна комуникација.

Член 3 – Улоги

Надлежните органи одлучуваат согласно Статутот. Претседателот/овластеното лице ја застапува организацијата. Проектниот координатор управува со проектот; финансиското лице ја проверува финансиската документација; другите лица работат според писмен опис на задачи.

Член 4 – Делегирање и одобрување

Задачите и овластувањата се делегираат писмено кога има финансиски, договорен, безбедносен или репутациски ефект. Лицето што бара трошок по правило не е единственото лице што го одобрува и проверува.

II. ПЛАНИРАЊЕ, СОСТАНОЦИ И КОМУНИКАЦИЈА

Член 5 – Годишно и проектно планирање

Се подготвуваат годишен план и буџет, а за секој проект план на активности, задачи, рокови, одговорни лица, индикатори, ризици, набавки, комуникација и известување.

Член 6 – Состаноци и записници

За управувачки и проектни состаноци се определуваат дневен ред, присутни, одлуки, задачи, носители и рокови. Записникот се доставува на учесниците и се архивира. Итните одлуки се документираат дополнително.

Член 7 – Комуникација

Официјалната комуникација се врши преку одобрени канали. Јавни ставови во име на „Сумнал“ дава овластено лице. Чувствителни информации не се испраќаат преку несоодветни или неовластени канали.

III. ДОКУМЕНТАЦИЈА, ФИНАНСИИ И ИНТЕГРИТЕТ

Член 8 – Управување со документи

- единствен назив/шифра на проект и досие;
- контрола на верзии и јасно означена конечна верзија;
- ограничен пристап според улога;
- рокови на чување според договор и право;
- редовни резервни копии и безбедно уништување;
- забрана за бришење или менување службени докази без овластување.

Член 9 – Финансиско работење

Секој трошок мора да биде одобрен, наменски, разумен, докажлив и во рамки на буџетот. Се применуваат проверки за подобност, точност, двојно финансирање, судир на интереси и соодветно одобрување.

Член 10 – Набавки

Набавките се планираат и документираат, со конкурентност и вредност за пари соодветни на износот и правилата на донаторот. Не се делат набавки за избегнување праг. Изборот и евентуалниот единствен извор се образложуваат.

Член 11 – Судир на интереси

Секое лице веднаш пријавува реален, потенцијален или перципиран судир. Се презема изземање, дополнителна проверка, промена на задача или друга мерка и се води регистар.

Член 12 – Измама и неправилности

Сомневање за измама, корупција, злоупотреба, фалсификување, кражба или сериозна неправилност се пријавува доверливо. Се обезбедуваат докази, заштита од одмазда, непристрасно разгледување и известување на надлежни тела/донатор кога е потребно.

IV. ЛУЃЕ, ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ

Член 13 – Кодекс и еднаков третман

Вработените, ангажираните лица и волонтерите го почитуваат кодексот, професионалните граници, недискриминацијата и достоинството. Насилство, сексуално вознемирување, експлоатација, говор на омраза и одмазда не се дозволени.

„Сумнал“ назначува одговорно лице за заштита (Safeguarding Focal Point) и заменик, со јасни канали за доверливо пријавување, правила за итна ескалација и забрана за одмазда. Лицето на кое се однесува пријавата не учествува во разгледувањето.

Член 14 – Заштита на деца и ранливи лица

Активностите се проценуваат за ризик, се определуваат обучени одговорни лица, правила за надзор и доверливо пријавување. Секоја загриженост се третира брзо, со приоритет на најдобриот интерес и непосредната безбедност.

Член 15 – Лични податоци

Се прибираат само неопходни податоци, за определена цел и со соодветна основа. Пристапот, споделувањето, чувањето, инцидентите и барањата на лицата се управуваат преку одговорно лице и соодветни евиденции.

Член 16 – Работна и патна безбедност

Пред настан или патување се оценуваат ризици, пристапност, итни контакти, превоз, сместување и локални услови и се проверува осигурителното покритие што го бара конкретната програма. За

Erasmus+ се покриваат најмалку релевантните патнички ризици, одговорност кон трети лица, несреќа/сериозна болест и смрт/репатријација. За ESC се применува задолжителната ESC осигурителна шема за прекугранични активности, ЕНЦ кога е применливо и соодветно лично осигурување за активности во земјата. Инцидентите се пријавуваат, документаат и анализираат.

V. КВАЛИТЕТ, ПОПЛАКИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 17 – Контрола на квалитет

Документите и резултатите имаат подготвувач и проверувач соодветно на ризикот. Се следат ракови, индикатори, буџет, повратни информации и корективни мерки.

Член 18 – Поплаки

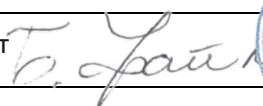
Се обезбедува достапен и доверлив канал за поплаки. Поплакмата се евидентира, проценува за итност, се назначува непристрасно лице, се дава можност за изјаснување и се донесува образложен исход.

Член 19 – Повреда и мерки

Повредите се разгледуваат според тежината, доказите, ризикот и повторувањето. Мерките се пропорционални и може да вклучат поддршка, корекција, предупредување, ограничување на овластување или престанок на ангажман, согласно договорот и правото.

Член 20 – Влегување во сила

Правилникот се применува од денот на усвојување. Раководството обезбедува запознавање, достапност, периодичен преглед и усогласување со Статутот, договорите и законите.

Број: 03/2026	Претседател
Датум: 12.09.2026	Фатма Бајрам Аземовска
Место: Скопје, Р.С. Македонија	Потпис и печат

ПРОЦЕДУРА ЗА МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА

планирање, прибирање податоци, учење и отчетност

Организација	Здружение за развој на ромската заедница „Сумнал“
Број на акт	3/2026
Датум на усвојување	12.09.2026 год.
Место	Скопје, Р.С. Македонија

I. ЦЕЛ И ОПФАТ

Член 1 – Цел

Процедурата обезбедува систематско следење на реализацијата, резултатите, квалитетот, буџетот, инклузијата, безбедноста и одржливоста на програмите и проектите на „Сумнал“, како и користење на наодите за одлучување и учење.

Член 2 – Поими

- мониторинг – континуирано следење на напредокот;
- евалуација – периодична проценка на релевантност, ефективност, ефикасност, влијание и одржливост;
- индикатор – мерлива или проверлива информација за промена/напредок;
- baseline – почетна вредност; target – целна вредност;
- извор на верификација – документ или податок што го потврдува резултатот.

Член 3 – Начела

- корисност, пропорционалност и навременост;
- точност, проверливост и доследни дефиниции;
- учество на засегнатите страни и инклузивни методи;
- заштита на податоци, согласност и принцип „не наштетувај“;
- разграничување меѓу факт, толкување и препорака;
- пријавување и на успех и на отстапување.

II. ПЛАНИРАЊЕ И ИНДИКАТОРИ

Член 4 – План за мониторинг и евалуација

На почетокот се подготвува план со резултатна логика, индикатори, дефиниции, основи, таргети, извори, методи, фреквенција, одговорни лица, дисагрегација, буџет, ризици и распоред на извештаи.

За Erasmus+ и ESC планот вклучува и програмски индикатори за инклузија и лица со помалку можности, активна вклученост во четирите фази, квалитет и безбедност, учење/Youthpass, исполнување на обуките и менторството, рефундации/додатоци, дисеминација, отворен пристап и усогласеност со Quality Standards.

Член 5 – Избор на индикатори

Индикаторите треба да бидат релевантни, јасно дефинирани, мерливи, остварливи со расположливи ресурси и временски определени. Се комбинираат квантитативни и квалитативни податоци.

Член 6 – Дисагрегација и инклузија

Кога е оправдано и безбедно, податоците се расчленуваат по возраст, пол, локација, вид учесник и други релевантни карактеристики. Чувствителна припадност не се претпоставува и не се објавува за мали групи ако постои ризик од идентификација.

Податок за лице со помалку можности се собира само кога е релевантен за поддршка, финансирање или известување и со соодветна правна основа, минимизација, ограничен пристап и заштита од стигматизација.

III. ПРИБИРАЊЕ, КВАЛИТЕТ И АНАЛИЗА

Член 7 – Методи

- листи на присутни и административни податоци;
- прашалници пред/по активност;
- набљудување и контролни листи;
- интервјуа и фокус-групи;
- тестови, производи и портфолија;
- финансиски и временски податоци;
- студии на случај и приказни за промена со соодветна согласност.

Член 8 – Одговорност за податоци

За секој индикатор се определува сопственик. Собирачот ги внесува податоците; одговорното лице ги проверува комплетноста, точноста, дупликатите и доказите; координаторот ги одобрува заклучоците.

Член 9 – Проверка на квалитет

- валидност – дали се мери предвиденото;
- веродостојност – дали методот дава доследни резултати;
- комплетност – дали недостигаат записи;
- навременост – дали податокот е достапен за одлучување;
- интегритет – дали има неовластена измена или пристрасност;
- прецизност – дали нивото на детал е соодветно.

Член 10 – Отстапувања и корективни мерки

Кога резултатот, рокот, буџетот или квалитетот отстапува од планот, одговорното лице ги утврдува причината, влијанието, мерката, носителот и рокот. Значајни промени се одобруваат и се комуницираат според договорот.

IV. ЕВАЛУАЦИЈА, ИЗВЕСТУВАЊЕ И УЧЕЊЕ

Член 11 – Евалуации

Зависно од обемот се спроведува почетна, среднорочна, завршна или последователна евалуација. Кај повисок ризик или донаторско барање се ангажира независно лице со јасни задачи и изјава за судир на интереси.

Член 12 – Прашања за евалуација

- дали активната одговара на потребите;
- дали целите и резултатите се постигнати;
- дали ресурсите се користени разумно;
- какви очекувани и неочекувани промени настанале;
- дали различните групи имале еднаков пристап и корист;
- кои резултати може да продолжат;
- што треба да се промени или прошири.

Член 13 – Извештаи

Извештајот ги содржи периодот, напредокот по индикатори, активности, учесници, квалитет, буџет/ресурси, ризици, отстапувања, повратни информации, научени лекции, корективни мерки и прилози/докази.

Член 14 – Повратна информација

Резултатите се враќаат до тимот, учесниците и партнерите во разбирлив формат. Критиката не се прикрива; се обезбедува безбеден начин за анонимна или доверлива повратна информација.

Член 15 – Акциски план по наоди

За секоја прифатена препорака се определуваат активност, одговорен, рок, ресурс и статус. Раководството периодично го разгледува планот и ги документира причините за неприфатени препораки.

Член 16 – Заштита и чување

Податоците од планот за мониторинг и евалуација се чуваат безбедно, со пристап според улога и рокови на чување. Јавните извештаи користат агрегирани/анонимизирани податоци кога е потребно.

Број: 03/2026	Претседател
Датум: 12.09.2026	Фатма Бајрам Аземовска
Место: Скопје, Р.С. Македонија	Потпис и печат

ПРОЦЕДУРА ЗА ДИСЕМИНАЦИЈА, КОМУНИКАЦИЈА И ВИДЛИВОСТ

планирање, одобрување, објавување и мерење резултати

Организација	Здружение за развој на ромската заедница „Сумнал“
Број на акт	3/2026
Датум на усвојување	12.09.2026 год.
Место	Скопје, Р.С. Македонија

I. ЦЕЛ И ОДГОВОРНОСТИ

Член 1 – Цел

Процедурата обезбедува точна, достоинствена, координирана и мерлива комуникација за работата и резултатите на „Сумнал“, усогласена со барањата на донаторите, согласностите и заштитата на личните податоци.

Член 2 – Поими

- дисеминација – целно споделување резултати и знаење;
- видливост – јасно признавање на проектот, партнерите и финансиерот;
- експлоатација/употреба – практично користење и вградување на резултатите;
- комуникација – информирање и ангажирање на јавноста и засегнатите страни.

Член 3 – Улоги

Проектниот координатор ја потврдува точноста; лицето за комуникации го подготвува и објавува материјалот; одговорното лице за податоци/заштита ги проверува чувствителните случаи; овластено лице одобрува јавни ставови, партнерски соопштенија и комуникација со повисок ризик.

II. ПЛАНИРАЊЕ И ПРОИЗВОДСТВО

Член 4 – План за дисеминација

- комуникациски цели и очекувана промена;
- целни групи и нивни потреби;
- клучни пораки и повик за дејствување;
- резултати/производи за споделување;
- канали, формати и календар;
- одговорни лица, буџет и партнери;
- индикатори, докази и начин на учење;
- ризици, согласности и правила на донаторот.

Член 5 – Целни групи и пристапност

Пораките се приспособуваат за учесници, ромската заедница, млади, родители, институции, донатори, медиуми, партнери и поширока јавност. Се користат јасен јазик, соодветни јазици, читливи визуелни елементи, титлови/алтернативен текст и други разумни пристапни формати кога е можно.

Член 6 – Уреднички стандарди

- точност и проверени имиња, датуми, бројки и улоги;
- достоинствен и нестигматизирачки приказ;
- без сензационализам и без откривање чувствителни детали;
- јасен контекст, резултат и корист за заедницата;
- почитување авторски права и дозволи;
- правилни логоа, називи и задолжителни изјави за финансирање.

За Erasmus+ и ESC задолжително се користат амблемот на ЕУ и точната изјава „Funded by the European Union“ или „Co-funded by the European Union“, односно одобриениот превод, согласно договорот и официјалните визуелни насоки. Кога е пропишано, се додава и изјавата дека изразените ставови се само на авторот/авторите и не мора да ги одразуваат ставовите на ЕУ или органот што го доделил грантот.

Член 7 – Одобрување

Рутинска објава ја одобрува координаторот или лицето за комуникации според делегирање. Изјава за медиуми, кризна комуникација, лична приказна, малолетник, здравствен/правен случај, партнерски спор или чувствителна тема бара дополнително одобрение.

III. ФОТОГРАФИИ, ПОДАТОЦИ И ДИГИТАЛНИ КАНАЛИ

Член 8 – Согласност и избор

Фотографирањето за документација се разликува од јавно објавување. Кога основата е согласност, таа е конкретна, информирана, документирана и одделна за различни канали. Одбивањето не смее неоправдано да го исклучува лицето од активност.

Член 9 – Деца и ранливи лица

Се избегнуваат полни имиња, локации во реално време, чувствителни приказни и визуелни елементи што може да наштетат. Родителската согласност не ја заменува обврската да се почитува мислењето, достоинството и најдобриот интерес на детето.

Член 10 – Социјални мрежи и пристапи

Официјалните профили ги администрираат најмалку две овластени лица каде што платформата дозволува. Се користат силни лозинки и повеќефакторска заштита; пристапот веднаш се менува по престанок на ангажман.

Член 11 – Модерација и кризна комуникација

Навредливи, заканувачки, дискриминаторски или содржини што откриваат лични податоци се документираат и се модерираат. При криза се утврдуваат фактите, едно овластено лице комуницира, се штитат засегнатите лица и се избегнува спекулација.

IV. ОБЈАВУВАЊЕ, ДОКАЗИ И МЕРЕЊЕ

Член 12 – Контролна листа пред објава

- содржината е точна и одобрена;
- согласностите и авторските права се проверени;
- донаторот и партнерите се правилно наведени;
- нема непотребни лични или чувствителни податоци;
- форматот е читлив и достапен;
- линковите и повикот за дејствување функционираат;
- планиран е доказ и следење на резултатот.

Член 12-а – Отворен пристап и програмски платформи

Едукативните ресурси и алатки произведени со Erasmus+ средства се објавуваат бесплатно, во лесно достапен и по можност уредлив дигитален формат, под отворена лиценца што дозволува користење, повторна употреба, приспособување и споделување. Пред објавување се проверуваат авторските права, личните податоци и дозвоите за материјали на трети лица.

Проектните резултати се внесуваат на Erasmus+ Project Results Platform, ESC Portal или друга програмска платформа кога тоа е задолжително според акцијата или договорот. Не се објавуваат имиња или други податоци за учесници ако за тоа нема соодветна основа и потреба.

Член 13 – Докази

Се чуваат конечната содржина, датум, канал, линк/скриншот, статистика, листа на присутни или примерок од материјалот, одобрението и релевантните согласности, со ограничен пристап.

Член 14 – Индикатори

- број и вид на продукти/активности;
- досег, прегледи и ангажман, со внимание на ограничувањата на платформските метрики;
- број и профил на присутни/корисници;
- преземања, цитирања, повторна употреба и партнерски споделувања;
- повратни информации и стекнато знаење;
- конкретни промени во практика, соработка или политика.

Член 15 – Исправки и повлекување

Неточна или штетна содржина се коригира или повлекува брзо. Се зачувува службен доказ за оригиналот, причината, одлуката и корекцијата. Засегнатите партнери/донатор се известуваат кога е потребно.

Член 16 – Извештај и учење

Периодично се споредуваат резултатите со планот, се анализираат успешните канали, празнините, пристапноста и ризиците и се утврдуваат подобрувања за следниот период.

Број: 03/2026	Претседател
Датум: 12.09.2026	Фатма Бајрам Аземовска
Место: Скопје, Р.С.Македонија	Потпис и печат

Фатма Бајрам

ОБРАЗЕЦ 1

ОПИС И ОДОБРУВАЊЕ НА ВОЛОНТЕРСКА ПОЗИЦИЈА

Назив на позиција: _____

Проект/програма: _____

Цел на позицијата: _____

Период, место и часови: _____

Ментор: _____

Задачи и граници на улогата: _____

Потребни/посакувани компетенции: _____

Обука и поддршка: _____

Трошоци/осигурување/опрема: _____

Ризици и заштитни мерки: _____

Резултати од учење и начин на признавање: _____

Само за ESC – Quality Label и улога (водечка/домаќинска/поддржувачка): _____

ESC Portal референца/оглас: _____

Неделен распоред (30–38 часа): _____

Сместување, храна/додаток, локален превоз, џепарлак и осигурување: _____

Супервизор: _____

Ментор/засилено менторство: _____

Подготвил/а: _____

Одобрил/а: _____

ОБРАЗЕЦ 2

ПРИЈАВА И БОДОВНА ЛИСТА ЗА ВОЛОНТЕР

Име и презиме: _____

Контакт: _____

Позиција: _____

Достапност: _____

Мотивација и очекувања:

Релевантно искуство/вештини или интерес за учење:

Потребна поддршка/приспособување (по избор):

Критериум	Макс.	Бодови	Образложение
Услови и соодветност	20		
Мотивација	25		
Одговорност и достапност	20		
Потенцијал за учење/соодветност на задачите	20		
Инклузија и придонес кон заедницата	15		

Вкупно: ____ / 100 Одлука: ☐ избран/а ☐ резерва ☐ неизбран/а

Комисија/потписи: _____

Само за ESC – регистрација и избор преку ESC Portal проверени: ☐ Да ☐ Не ☐ Не е применливо

Потесен профил/услови (ако има) и објективно оправдување:

ОБРАЗЕЦ 3

ИЗЈАВА/ДОГОВОР ЗА ВОЛОНТЕРСКИ АНГАЖМАН

Волонтер: _____

Позиција и проект: _____

Период и очекувани часови: _____

Ментор и контакт: _____

За локален ангажман страните ги договараат следните задачи, поддршка и услови. За ESC, овој образец е интерна контролна листа и не го заменува задолжителниот официјален volunteering agreement на Европската комисија:

- волонтирањето е доброволно и не создава работен однос, освен ако задолжителното право утврдува поинаку;
- волонтерот ќе ги почитува кодексот, доверливоста, заштитата и безбедносните инструкции;
- „Сумнал“ обезбедува јасни задачи, надзор, обука и договорена поддршка;
- трошоците се надоместуваат само како што е однапред договорено и со потребни докази;
- секој може да побара престанок со разумно известување, а итна мерка е можна за безбедност или сериозна повреда;
- по завршување се издава потврда според евидентираниот придонес.
- само за ESC: активната е бесплатна и задачите не заменуваат работа/практиканство и не се сведуваат на рутина со ниска образовна вредност;
- само за ESC: договорени се 30–38 часа неделно, сместување, храна/додаток, локален превоз, џепарлак, патување, EHIC/осигурување и, кога е потребно, виза/дозвола за престој;
- само за ESC: обезбедени се Info Kit, EU Academy/General Online Training, OLS, Training and Evaluation Cycle, супервизија, менторство, Youthpass, participant report и certificate of participation.

Волонтер – датум и потпис: _____

За „Сумнал“ – датум и потпис: _____

ОБРАЗЕЦ 4

МЕСЕЧНА ЕВИДЕНЦИЈА НА ВОЛОНТЕРСКИ ЧАСОВИ И ЗАДАЧИ

Волонтер: _____

Месец/година: _____

Позиција/проект: _____

Ментор: _____

Датум	Часови (ESC: нед. 30–38)	Задача/резултат	Место	Доказ	Забелешка

Вкупно часови: _____

Само за ESC: проверка на секој неделен збир (минимум 30, максимум 38 часа, вклучувајќи ги договорените обуки и активности): ☐ усогласено ☐ отстапување е образложено и коригирано

Потпис на волонтер: _____

Одобрил ментор: _____

ОБРАЗЕЦ 5
ЗАПИСНИК ОД ВНАТРЕШЕН/ПРОЕКТЕН СОСТАНОК

Датум, време и место: _____

Присутни: _____

Цел/дневен ред: _____

бр.	Одлука/задача	Одговорен	Рок	Статус/забелешка

Записник составил/а: _____

Одобрил/а: _____

ОБРАЗЕЦ 6
РЕГИСТАР НА ОДЛУКИ, РИЗИЦИ И КОРЕКТИВНИ МЕРКИ

бр.	Датум	Одлука/ризик/наод	Мерка	Одговорен	Рок	Статус/доказ

ОБРАЗЕЦ 7
ПЛАН ЗА МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА

Проект/програма: _____

Период: _____

Одговорно лице: _____

Резултат	Индикатор	Основа	Таргет	Извор	Метод	Фрекв.	Одговорен	Дисагр./ заб.

ОБРАЗЕЦ 8

МЕСЕЧЕН/КВАРТАЛЕН МОНИТОРИНГ ИЗВЕШТАЈ

Проект: _____

Период: _____

Подготвил/а: _____

Индикатор/активност	План	Остварено	Доказ	Отстапување/ причина	Мерка/рок

Клучни постигнувања:

Ризици/инциденти:

Повратни информации и научени лекции:

Одлуки потребни од раководството:

ОБРАЗЕЦ 9

КРАТОК ЕВАЛУАЦИСКИ ПРАШАЛНИК ЗА УЧЕСНИЦИ

Активност: _____ Датум: _____ Пополнувањето може да биде анонимно.

Оценете од 1 (воопшто не се согласувам) до 5 (целосно се согласувам).

Тврдење	1	2	3	4	5
Целта и програмата ми беа јасни.					
Активноста одговараше на моите потреби.					
Методите ми помогнаа активно да учествувам.					
Се чувствував почитувано и безбедно.					
Активноста беше пристапна и инклузивна.					
Стегнав применливо знаење/вештини.					
Би ја препорачал/а активноста.					

Најкорисно беше:

Предлагам да се подобри:

Друга порака или загриженост:

ОБРАЗЕЦ 10

ПЛАН И ИЗВЕШТАЈ ЗА ДИСЕМИНАЦИЈА

Проект/програма: _____

Период: _____

Одговорно лице: _____

Цел	Публика	Порака/ резултат	Канал	Рок	Одговорен	Таргет	Остварено	Доказ/ линк

Што функционираше најдобро и зошто?

Кои групи не ги достигнуваме?

Како резултатите ќе се користат понатаму?

Корекции и следни чекори:

НАПОМЕНА ЗА УСВОЈУВАЊЕ И УСОГЛАСУВАЊЕ

Пакетот е подготвен како практичен модел за „Сумнал“. Пред усвојување треба да се проверат: точниот надлежен орган и постапката според Статутот; применливите правила за волонтерство и работни односи; роковите за чување и заштитата на личните податоци; донаторските и проектните договори; како и правилата за работа со деца и ранливи лица. По проверката, секој акт може да се усвои одделно и да се внесе точен број и датум.

Овој пакет е интересен организациски модел, а не правно мислење.

РЕФЕРЕНТНА РАМКА ЗА УСОГЛАСУВАЊЕ – 2026

- Erasmus+ Programme Guide 2026: програмски приоритети; Protection, Health and Safety of Participants; Recognition and Validation; Communicating Projects and Results; Open Access; Youth Exchanges и Mobility of Youth Workers; Erasmus Youth Quality Standards; Checks, Audits and Monitoring.
- European Solidarity Corps Guide 2026: Principles and Quality Standards; Quality Label roles and responsibilities; Volunteering Projects; Selection of Participants; Quality and Support Measures; Training and Evaluation Cycle; Mentoring; Insurance; Agreements; Visas and Residence Permits; Visibility of Union Funding.
- Важечки договор за грант, одобрена апликација, Quality Label, официјални шаблони и инструкции на Националната агенција/Европската комисија.

При разлика меѓу овој интересен пакет и задолжително програмско, договорно или законско правило, се применува задолжителното правило. Пакетот се прегледува најмалку еднаш годишно и при секоја нова верзија на програмските водичи.